

ZABAWY SŁUCHOWE Z MŁODSZYMI DZIEĆMI oraz Z DZIEĆMI Z OPÓŹNIONYM ROZWOJEM MOWY, NIEDOSŁUCHEM I AFAZJĄ

1) Dziecko siedzi z zamkniętymi oczami słuchając odgłosów dochodzących z sąsiedztwa ulicy. Stawiamy pytanie: *co słyszysz?* (jest to tzw. „wsluchiwanie się w ciszę”. Żadnych dźwięków nie wytwarzamy celowo).

2) Następnie przechodzimy do rozpoznawania dźwięków (szmerów). Najpierw przy współudziale wzroku, potem tylko słuchowo (dziecko siedzi odwrócone tyłem do źródła dźwięku, ma zamknięte lub zasłonięte oczy). Stawiamy pytanie: *jaki to przedmiot?*

a) uderzamy pałeczką w przedmioty ze: szkła, fajansu, drewna, plastiku, żelaza, kamienia, itp.

b) Toczmy po podłodze lub blacie stołu: piłki, kamyki, groch, gwoździe, cukierki, kaszę, itp.

c) Uderzamy o siebie:

- klockami, kamykami, sztućcami,
- łyżeczką o pustą szklanekę; szklanekę z wodą,
- odbijamy piłki gumowe,
- drzemy papier, gniemy papier,
- lejemy wodę z większej i mniejszej wysokości,
- przesuwamy przedmioty po stole,
- drapiemy po papierze, drzewie, szkłe, materiale,
- wypuszczamy powietrze z dętki, balonu,
- klaszczemy rękami.

3) Rozpoznawanie miejsca, kierunku, odległości, ilości dźwięków (dużo – mało), głośności (głośno – cicho). Np. szukamy ukrytego zegarka, radia, dzwoniącego budzika, stukania do drzwi (których?).

4) Różnicowanie i naśladowanie:

a) głosów zwierząt i ptaków: kota, psa, krowy, kozy, osła, kury, koguta, kaczki, gęsi, kanarka, kukułki, bociana, itp.

b) odgłosów pojazdów, np.: samochodu, pociągu, samolotu, motoru, helikoptera, traktora, wozu z zaprzęgiem konnym, itp. (dźwięki te mogą być odtwarzane z taśmy magnetofonowej).

c) innych przedmiotów, np.:

duże dzwony – bim – bam – bom

małe dzwony – dzyń – dzyń

kapiąca woda – plim – plam – plum

bęben – bum – bom – bum

mały zegar – cyk – cyk – cyk

duży zegar – tik – tak – tik – tak

5) Rozpoznawanie po głosie poszczególnych osób (dziecko siedzi tyłem – ma zasłonięte oczy). Stawiamy pytanie: *Czyj to głos?* Odpowiedź: dziecko, pan, pani, dziewczynka, chłopiec, dziadek, babcia (w przypadku osób znajomych dziecku odpowiedź powinna być bardziej precyzyjna i wskazywać te osoby po imieniu).

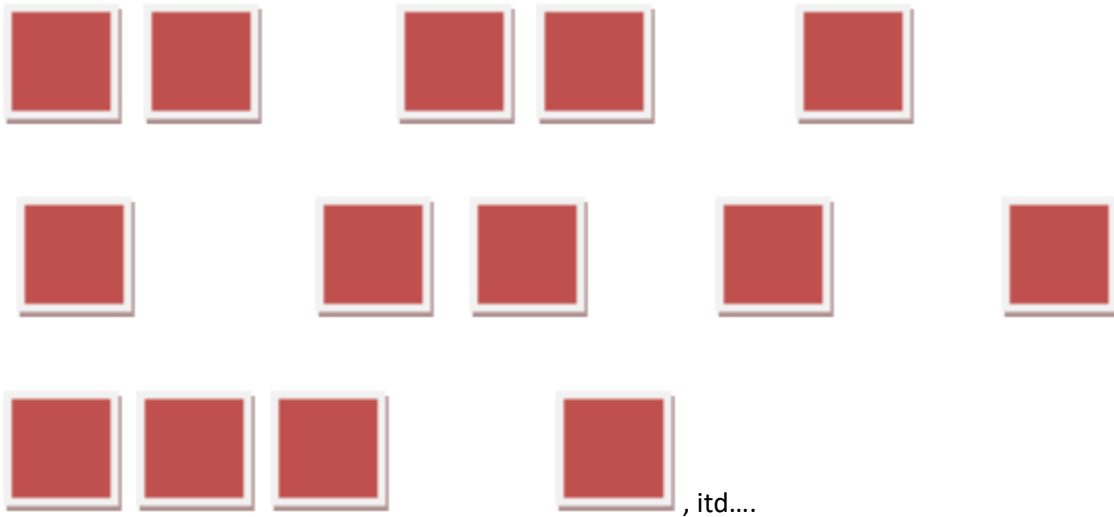
6) Rozpoznawanie barwy dźwięku różnych instrumentów muzycznych. Np. trąbki, bębenka, fujarki, kastanietów, cymbałków, itp.

7) Chodzenie „za głosem”. Dziecko porusza się po pokoju z zawiązanymi oczami. Po usłyszeniu głosu osoby (koleżanki, kolegi lub kogoś dorosłego) wypowiada jego imię i zbliża się w jego kierunku tak, aby go pochwycić.

8) Klaskanie, wystukiwanie rytmu

a) w oparciu o obrazki przedstawiające grupy dzieci, zwierząt, kwiatów, ptaków, samochodów, itp. Dziecko klaszcze lub stuka tyle razy ile jest przedmiotów na obrazku (do ulubionych przez dzieci zajęć należy zaliczyć odbijanie stempli kauczukowych, zgrupowanych wg pomysłu dziecka. Powstałe w ten sposób układy, można również wykorzystać do ćwiczeń głosowych).

b) w oparciu o układ klocków lub innych drobnych przedmiotów. Przed dzieckiem układamy grupy klocków po 3, 2, 4, 1 – przy czym odległość między grupami są większe lub mniejsze, np.

Zadanie dziecka polega na tym, aby patrząc na układ klocków odtworzyło go, stukając lub klaszcząc. Większym odległościom między klockami będzie odpowiadała dłuższa przerwa, a krótszym odległościom – przerwy krótsze.

c) w oparciu o zapamiętany układ czasowo – rytmiczny (prezentowany przez osobę dorosłą), który dziecko odtwarza – klaszcząc, stukając lub układając klocki.

Dodatkowa literatura:

- „Co to? Kto to? Ćwiczenia i zabawy z dźwiękiem” (płyta CD), wyd. Seventh Sea
- red. A. Maurer „Dźwięki mowy. Program kształtujący świadomość fonologiczną dzieci przedszkolnych i szkolnych”
- „Dźwięki naszego otoczenia”, „Odgłosy przyrody”, wyd. Harmonia